Dánszentmiklós, az alma és a nyugalom hazája

A község határában az 1970-es évek közepén feltárt temető bizonyítja, hogy már a török hódoltság idején is lakott volt a település. Az első írásos emlékek Dánospusztaként említik a nevét, amely 1919-ig Albertihez, később Albertirsához tartozott, s 1919. november 19-én nyilvánította önálló településsé az Országgyűlés, Dánszentmiklós néven. A községet hat földbirtokos uralta, a terület 62 százalékán nekik dolgoztak a családok. A majorságok, kastélyok, kúriák a jólétet hirdették, a cselédség helyzete azonban embertelen volt. Három-négy családra jutott egy közös konyha, de az sem volt ritkaság, hogy egy földes szobában két család lakott együtt. Valamivel jobb körülmények között csak a Ceglédi Takarék almaültetvényein dolgozók éltek. Később ezektől az ültetvényesekből alakult meg az országban az elsők között a dánszentmiklósi Micsurin Tsz.

Közigazgatási területe: 38 km²
Állandó lakosok száma: 2662 fő
Belterületi úthálózat hossza: 24,5 km, ebből szilárd burkolatú 15,5 km
Ingatlanok száma: 950
Kisfeszültségű hálózat kiépítettsége: 100%
Vezetékes gázfogyasztók száma: 516, 54%
Vezetékes vízfogyasztók száma: 160, 17%
Telefonnal ellátott lakások száma: 450, 47%
Kábeltelevíziós hálózatot használók száma: 180
Általános és zeneiskola: egy, 278 tanulóval
Községi óvoda: egy, 111 gyermekkel
Egy háziorvos, egy gyermekszakorvos (Nyáregyházával közös), egy fogszakorvos, egy védőnő.
Egy kislabor (vérvételre, fizikoterápiára, EKG-ra és vizeletvizsgálatra)
Önkormányzat 1997. évi költségvetése: 102 millió forint
Vállalkozók és jogi személyiségű társaságok száma: 80
Munkanélküli-ellátásban, jövedelempótló támogatásban 56 fő részesül.

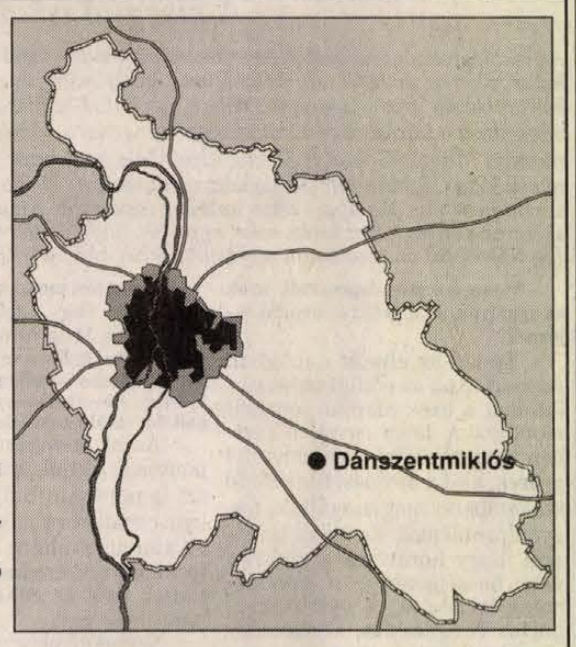

A kígyó fejétől a farkáig

Dánszentmiklós a térképen úgy fest, mint egy jóllakott, jó erőben lévő, éppen kinyújtózó kígyó. Fejétől a farkáig 6,2 kilométer hosszú. Azért ilyen, magyarázza *Bimbó József* polgármester, (képünkön) mert a hajdani, feudális földbirtokviszonyok közepette a község nem fejlődhetett összefüggő településszerkezetként. A hat uradalom összeért ugyan, de szét is húzta a területet. Igazi központja, főtere nincs is Dánszentmiklósnak, de ez még hagyján. Hanem amikor a gázt, a vizet, a telefont vezették: mintha számos külterületet kellett volna ellátniuk közművekkel. Ami nem olcsó mulatság, bár jelentősen hozzájárult a lakosság is. Két év alatt, 1993–1994-ben 24 kilométernyi földgázhálózat épült meg, hétszáz házat kötöttek rá. Tavaly négyszáznál több család kapott telefont, s a közmű vizét is hétszáz ingatlan lakói élvezhetik.

S lesz majd azért főtér is, mert hiányzik: a községháza, a művelődési ház, a templom környékére tervezik, nagy térrel, parkolóval, pihenővel, szökőkúttal. Ha majd csatornáznak, az úgyis elkerülhetetlen felfordulással jár, legszívesebben akkorra időzítenék a centrum kialakítását is. Ez még sok mindentől függ, leginkább a pénztől. De Dánszentmiklóson nem panaszkodnak, tudják, hogy sok tekintetben irigylésre méltó helyzetben vannak. Már elhelyezkedésüknél fogva is. Mert nincs ugyan vasútjuk – az utazó bűnözőknek eszükbe sem jut, hogy Dánszentmiklós egyáltalán létezik –, de egy óra autóútra vannak Budapesttől, Szolnoktól, Kecskeméttől. A vidéki élet előnyei a városi infrastruktúrával párosulnak. Csend van, nyugalom, és kézközelben a tárgyiasult civilizáció. Hatszáz gépkocsi van a településen, a vállalkozók sorra nyitották az üzleteket ott, ahol hajdan szekérrel vagy gyalog baktattak Albertirsára orvosért vagy bevásárolni.

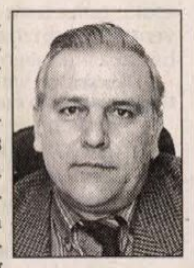

Nem gazdagok, de nem is szegények a dánszentmiklósiak, mondja a polgármester. A lakosság döntő többsége a középosztály alsó régiójába tartozik, s jellemző rá, hogy az almából él vagy azzal szerez kiegészítő jövedelmet. A Ceglédi Takarék almaültetvényeire szerveződött Micsurin Tsz és az állami gazdaság is a gyümölcsösre építette jövőjét, aztán egy ideig úgy tűnt, ennek mindörökre vége. Jókora területen vágták ki a fákat, a Micsurin Tsz-ből 17 kft. lett, az állami gazdaság a múlté – de tavaly már 60-70 hektár gyümölcsös telepítésre kértek engedélyt, mondja a polgármester, s van már remény rá, hogy újra összefüggő „almaerdő" alakulhat ki. Ha pedig így lesz, talán nemcsak utópia, hogy valaki feldolgozóiparban is gondolkodni kezd, hiszen a szárított, a kandírozott gyümölcsnek nagy a keletje a nyugati piacon.

Szelídebb a „kispolitika"

Nem véletlen az sem, hogy a település új színfoltjaként a HÄBERLI Rt. százmilliós költséggel épített gyümölcsfacsemetét szaporító és tároló objektumot Dánszentmiklóson, ahol a svájci székhelyű anyavállalatnak, de az osztrák, a német és a magyar piacra is nagy mennyiségben állítanak elő földieper-palántát, oltványokat, bogyósok szaporítóanyagait. A cég letelepülését komoly vizsgálódás előzte meg, s Dánszentmiklós mikroklímája, talajtani adottságai mutatkoztak a legkedvezőbbnek. Jól járt a HÄBERLI-vel a település is: ötven helybeli talált munkát, az iparűzési adó a helyieket gazdagítja, akiket egyébként a kft. bőkezűen támogat is. A település vendégszerető. Nemcsak a látogatókat fogadja szívesen, hanem azokat is, akik itt szeretnének letelepedni.

A falu éppen ezért nem fogy: az őslakosok ugyan nincsenek sokan, de évről évre akadnak, akik felfedezik és megszeretik Dánszentmiklóst, s itt is maradnak. Ma is vannak eladó házak, ahonnan kiöregedtek, kihaltak a lakók. A „kígyó" távolabbi végein 600-800 ezer forintért is lehet olyan épülethez jutni, ahonnan nem hiányzik a villany, a víz, a gáz, telefon.

Csak rendőre nincs a falunak. Pedig neki is tudnának adni szolgálati lakást, ám eddig hiába pályáztatták a KMB-s állást, nem volt jelentkező. Szerencse, hogy a közbiztonságra nincs komoly panasz, s dolgoznak a polgárőrök is.

A kispolitika abban különbözik a nagypolitikától, hogy például az Albertirsától Dánszentmiklósig közlekedő buszon zajlik, és mosolyogni is lehet rajta. Amíg az indulásra várunk, a közönség megbeszéli a világ dolgait, az idősebbje az aktuálisat az emlékekkel köti össze.

– Emlékszik, mennyit éheztünk ötvenegy-ötvenkettőben? – kérdi egy idős férfi a hasonló korú útitársat. – Apám az összes kukoricatermést felpakolta a szekérre, vitte beadni. Mindet viszi, apám? – kérdeztem kétségbesetten, ő meg csak visszaszólt a válla fölött: inkább engem vigyenek, te?!

A mezőgazdasági termelők demonstrációja az alaptéma, attól szökdécselnek a gondolatok előre meg hátra, amíg végül az elsőnek szólt öregember le is zárja a vitát:

– Valahogy azért mindig volt, hiszen itt vagyunk mind. Oszt úgy vagyunk, mint az egyszeri ember, aki körösztülesett a talicskán, oszt megkönnyebbülve mondta, hogy na hála istennek, szerencsésen átestem ezen is.

Kedves, hangulatos házasságkötő terme van Dánszentmiklósnak, a polgármesteri hivatalban. Maga a hivatal is szép, látszik rajta az asszonyok gondoskodása, a folyosón például télikert díszlik, gondosan ápolt növényekkel. A házasságkötő teremben pedig mozaikkép díszíti a főfalat, ami városi intézményeknek is büszkesége lehetne. *Hegyi György* készítette, az akkor Szentendrén élő művész, akinek egy hétig kiállítása is volt a településen, amikor 1987-ben készen lett a mű a nagyteremben.

A megszöktetett csillár

De ha már olyan szépséges lett, nem illett akármilyen világítás hozzá, ezért aztán darabonként szöktették át a faragott csillár és a falilámpák minden egyes darabját Erdélyből, hogy itt aztán összerakosgassák. Az öreg fafaragó nagyon szerette volna látni, hová került a keze munkája – egyszer őt sikerült áthozni látogatóba. Büszke volt és elégedett.

Koblencz Zsuzsa

Dánszentmiklósi utcarészlet

HANCSOVSZKI JÁNOS FELVÉTELE

Polgárőrök Budakeszin

Újabb évfordulót, a másodikat ünnepelték a napokban a budakeszi polgárőrök, méghozzá bállal, melynek bevételéből eszközeiket szeretnék tovább gyarapítani. *Lakatos József* parancsnok beszámolt róla, hogy jelenleg hatvan fő a létszám, s a lakosság továbbra is érdeklődik a szervezet iránt. A csapatban sok fiatal van, a nők aránya pedig eléri a tíz százalékot.

Budakeszi sajátos település, itt a lakótelepektől kezdve az üdülőházakig minden megtalálható, ezek és az állampolgárok védelme komoly feladat. A polgárőrök a budaörsi rendőrökkel járőrözve segítenek a bűnmegelőzésben, a betörések megakadályozásában, és az értékek megvédésében.

Saját gépkocsival járnak, de a tavalyi önkormányzati támogatásból vettek öt darab rádiót, hogy tarthassák egymással a folyamatos összeköttetést. Járőrözésükhöz, a hegyi terep leküzdésére olykor a vállalkozók egy terepjárót is biztosítanak. Nagyon várják az új budakeszi rendőrőrs felépítését.

Hogy csökkent-e tevékenységük nyomán a bűnesetek száma, azt nehéz megítélni, de azt érzékeli a lakosság is, hogy folyamatos járőrözésük sok bűnelkövetőt visszatart.

Lakatos úr nem látja szükségesnek, hogy szirénával, kék lámpával, megkülönböztető jelzéssel rendelkezzenek, mint ahogy arra sok más helyen törekszenek. A budakeszieknek fontosabb ennél, hogy legyen üzemanyaguk az autóban, elem a lámpáikban, s polgárőrmellényük, mellyel igazolják, hogy egy olyan szervezet tagjai, akik az állampolgárok biztonságáért, nyugalmáért vannak. Ebben sok segítséget várnak az országos szervezet új főnökétől, a budaörsi rendőrkapitánytól, *Szabó Jánostól*, a helybeli tehetős vállalkozóktól, s nem utolsósorban az önkormányzattól.

Törő István

Voksoltak a vállalkozók

A kilencvenes évek elején megalakult Nagykőrösön a helyi vállalkozói kamara, magába tömörítve mindazokat a vállalkozókat, akik tevékenységük folytán valamilyen módon „kilógtak" vagy kimaradtak a KIOSZ soraiból. Nevükhöz fűződik a napjainkban már nemzetközivé szélesedő Nagykőrösi Vállalkozói Kiállítás és Vásár megszervezése, melyet augusztus második felében hatodik alkalommal tartanak meg. A kamarai törvény értelmében a kőrösi kamarának nevet kellett változtatnia.

A Nagykőrösi Vállalkozók Egyesületének a MTESZ székházában tartott tisztújító és értékelő ülésén *Kovács István* elnök eredményesnek értékelte a mögöttük álló 1996-os év egyesületi munkáját, melyet a vendég *Huber István*, a Nagykőrös és Vidéke Ipartestület elnöke is megerősített hozzászólásában. *Tekes Ferencné* pénzügyi beszámolója szintén jó eredményekről szólt: a gazdálkodás megfelelő volt, a tagdíjakból, a támogatásokból, valamint vállalkozási tevékenységből 1 millió 942 ezer forint bevételre tettek szert, az 1 millió 834 ezer forintos kiadással szemben.

Az egyesület tisztségviselői tiszteletdíjat és költségtérítést egyébként nem vettek igénybe. Talán ez utóbbi tényt is figyelembe véve a tagság, a Kovács István elnökletével működő vezetőségnek a következő időszakra újra bizalmat szavazott. *Marsi Gusztáv* mezőgazdasági alelnök lemondott, posztjára *Kósa Sándort* választották.

N. S.

FIAT
pÁRját ritkító ajánlatok!
Meghosszabbítva március 15-ig!*
Az akció ideje alatt garantáljuk árainkat!

BRAVA
Ingyen extrák
200.000 Ft-ért!

1. Ha Fiat Brava 1.4S modellt vásárol:
• szabadon választhat a rendelkezésre álló extrákból,
• illetve autós kiegészítőkből
• 200.000 Ft értékben!

BRAVO
Ingyen extrák
150.000 Ft-ért!

2. Ha Fiat Bravo 1.4S modellt vásárol:
• szabadon választhat a rendelkezésre álló extrákból,
• illetve autós kiegészítőkből
• 150.000 Ft értékben!

0 Ft-ért!
3. Használt autó beszámítása esetén a beszámítandó gépkocsi műszaki átvizsgálása és értékbecslése ingyenes.

?
FIAT FINANSZÍROZÁS
4. Ajánlatainkat egy hihetetlenül kedvező pénzügyi konstrukcióval is kiegészítjük, amely mindenki számára *testreszabott* fizetési feltételeket biztosít.

* Az ajánlat csak a magyarországi készlet erejéig érvényes.

Angyalföld-F Kft., 1139 Budapest, Fáy u. 45., tel./fax: 129 6262 • **Autóház Boldizsár Kft.,** 1112 Budapest, Boldizsár u. 1-3., tel.: 310 2977, 310 2980, fax: 310 2976 • **Autó Budafok Kft. – bemutatóterem,** 1222 Budapest, Nagytétényi u. 116., tel.: 226 0513, 227 1147, fax: 227 1147 • **Koncz Kft. I.,** 2151 Fót, Móricz Zs. u. 70., tel.: (27) 362 271, fax: (27) 362 272 • **Koncz II.,** 1161 Budapest, Batthyány u. 65., tel.: 405 4800, 405 4000, fax: 405 4249 • **M 0 Autócentrum,** 2314 Halásztelek, Rákóczi út 98., tel.: (24) 455 455, 374 132, fax: (24) 374 132 • **Bemutatóterem,** 1134 Budapest, Szent I. krt. 16., tel./fax: 111 8208 • **Néro M5 Kft.,** 1097 Budapest, Gyáli út 40., tel.: 280 7390, 280 7391, fax: 280 7392 • **NIKKO Kft.,** 1173 Budapest, Keresztúri út Pesti út sarok, tel.: 258 3819, fax: 257 1350 • **Óbuda Szövetkezet,** 1037 Budapest, Bojtár u. 36., tel.: 168 9247, 188 9989, fax: 188 9745 • **Preisz-Autó Kft.,** 2084 Pilisszentiván, Bánki D. u. 2., tel.: (20) 344 119, 463 050, fax: (26) 367 020 • **S.P.Q.R.,** 1095 Budapest, Dandár u. 22., tel.: 215 4446, 215 0999, fax: 215 4446 • **Bemutatóterem,** 1085 Budapest, József krt. 35., tel.: 117 0956, 117 4941, fax: 117 6956

FIAT